

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ (I-CARE)

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΣΩΜΑ, ΦΥΛΟ, ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑ

www.i-care-project.net

Στοιχεία έργου

Τίτλος έργου:	INTERCULTURAL CARE IN THE SOCIAL AND HEALTHCARE SECTOR (I-CARE)
Αριθμός έργου:	2019-1-UK01-KA202-061433
Υποπρόγραμμα ή ΒΔ:	Βασική Δράση 2: Συνεργασία για την καινοτομία και την ανταλλαγή καλών πρακτικών
Συντακτική ομάδα εταίρων:	ΚΜΟΡ
Ημερομηνία σύνταξης:	Ιούνιος 2021

This work is licensed under the Creative Commons
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 License
© 2021 by I-CARE Consortium

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή (Σκεπτικό)	1
Σκοπός και Στόχοι της ενότητας	1
Μαθησιακά αποτελέσματα	1
Μέθοδος εκπαίδευσης/Τι καλείστε να κάνετε	2
Προτάσεις για Περαιτέρω Ανάγνωση	2
Ενότητα 1: Βιολογικό και Κοινωνικό φύλο	3
Ενότητα 2: Σώμα	7
Ενότητα 4: Οικειότητα	11
Ενότητα 5: Διαπολιτισμική ικανότητα στην υγειονομική περίθαλψη και την κοινωνική πρόνοια	13

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ/ΤΡΙΑΣ		ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ
	ΥΛΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ		ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ		

Εισαγωγή (Σκεπτικό)

Αυτή η ενότητα εξετάζει τη διαπολιτισμική επικοινωνία αναφορικά με το σώμα, το φύλο, τη σεξουαλικότητα και την οικειότητα.

Σκοπός και Στόχοι της ενότητας

Ο σκοπός αυτής της ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να ανακαλύψουν:

- τις διαφορετικές στάσεις αναφορικά με το βιολογικό φύλο, το κοινωνικό φύλο, το σώμα και την οικειότητα
- την σχέση ανάμεσα στην κουλτούρα και το κοινωνικό φύλο
- τους διαφορετικούς φυλετικούς ρόλους που ανατίθενται στις γυναίκες και τους άντρες σε διαφορετικές κουλτούρες

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στο τέλος αυτής της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι/ες θα μπορούν να:

- ◆ Καταλαβαίνουν τη διαφορά μεταξύ βιολογικού φύλου (sex) και κοινωνικού φύλου (gender).
- ◆ Καταλαβαίνουν τις διαφορετικές στάσεις που σχετίζονται με το φύλο και τη σεξουαλικότητα.
- ◆ Κατανοούν τη σχέση μεταξύ πολιτισμού και φύλου/σώματος.
- ◆ Εντοπίζουν τους φυλετικούς ρόλους (gender roles) σε διαφορετικούς πολιτισμούς.
- ◆ Εφαρμόζουν αποτελεσματικά εργαλεία για να γεφυρώνουν το πολιτισμικό χάσμα, όταν παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα από άλλη κουλτούρα.
- ◆ Χρησιμοποιούν την κριτική τους ικανότητα για να ερμηνεύσουν τις πολιτισμικές διαφορές αναφορικά με το βιολογικό και το κοινωνικό φύλο.
- ◆ Προβληματίζονται πάνω στις δικές τους πολιτισμικές ταυτότητες και πώς αυτές δημιουργούν προβλήματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας στη ζωή τους.

Κατανόηση, δεξιότητες και ικανότητες που θα αναπτυχθούν:

- ◆ Αύξηση της διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης·
- ◆ Βελτίωση των δεξιοτήτων ζωής·
- ◆ Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων κατά την παροχή υπηρεσιών σε άτομα από διαφορετική κουλτούρα για προσωπική χρήση·
- ◆ Προσωπικές δεξιότητες στην εργασία με διαφορετικές κουλτούρες·
- ◆ Βελτιωμένες ικανότητες εργασίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Μέθοδος εκπαίδευσης/Τι καλείστε να κάνετε

Η εν λόγω ενότητα διατίθεται με τη μορφή ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning) και μπορεί να παρουσιαστεί δια ζώσης στην τάξη ή μέσω μίας εικονικής πλατφόρμας σε μία διαδικτυακή τάξη ή με το μοντέλο της μικτής μάθησης.

Περιλαμβάνει:

- ◆ Ανάγνωση βασικών πληροφοριών σχετικά με το θέμα της ενότητας
- ◆ Συμπλήρωση ασκήσεων και δραστηριοτήτων είτε μέσω e-learning είτε με παρακολούθηση δια ζώσης μαθημάτων ή μέσω της χρήσης μίας εικονικής πλατφόρμας
- ◆ Αυτο-αξιολογήσεις για αναστοχασμό και έλεγχο της κατανόησης.

Διάρκεια: 2 ώρες

Προτάσεις για Περαιτέρω Ανάγνωση

Μπορείτε να ανακαλύψετε πρόσθετο υποστηρικτικό υλικό στην [Εργαλειοθήκη I-CARE](#) και στην [Εφαρμογή \(app\) I-CARE](#).

Ενότητα 1: Βιολογικό και Κοινωνικό φύλο

Υλικό εκπαιδευτή/ριας (σελίδα 3)

Μια φίλη μου περιέγραψε μια πολύ δύσκολη κατάσταση που αντιμετώπισε. Μια μέρα ένα ζευγάρι από το Ιράν έκανε εισαγωγή στο δεκατριών μηνών παιδί του στην παιδιατρική μονάδα, όπου εκείνη εργάζεται. Μετά από τρεις ημέρες, διάστημα κατά το οποίο διεξήγαγαν μια ποικιλία εξετάσεων διαπιστώθηκε ότι ο Αλί είχε όγκο Wilm, έναν τύπο παιδικού καρκίνου. Ευτυχώς, με σωστή θεραπεία το ποσοστό επιβίωσης ανέρχεται στο 70-80%. Πριν συναντήσουν την φίλη μου, που είναι παιδική ογκολόγος για να συζητήσουν τη θεραπεία του Αλή, ο κύριος και η κυρία Mohar ήταν φοβισμένοι, αλλά συνεργάζονταν με το υγειονομικό προσωπικό. Αφού τη γνώρισαν όμως, έγιναν εντελώς αρνητικοί. Αρνούνταν την άδεια ακόμη και για τις πιο συνηθισμένες διαδικασίες. Ο κ. Μοχάρ δεν μιλούσε ούτε με τον γιατρό ούτε με τις νοσοκόμες. Αντ' αυτού, κάλεσε άλλους ειδικούς για να συζητήσουν την περίπτωση του Αλί. Μετά από αρκετές άσχημες μέρες, η φίλη μου αποφάσισε να παραδώσει την υπόθεση σε έναν συνάδελφο. Συναντήθηκε με τους Mohar και τους βρήκε εξαιρετικά συνεργάσιμους. Τι προκάλεσε αυτήν την ξαφνική αλλαγή στη συμπεριφορά τους; Τι θα κάνατε στη θέση της φίλης μου;

Σημειώσεις εκπαιδευτή/ριας (σελίδες 3, 4, 5, 6)

Ξεκινήστε αυτή την ενότητα διαβάζοντας την παραπάνω σύντομη ιστορία, ούτως ώστε να ωθήσετε τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να προβληματιστούν για την έννοια του φύλου. Μετά συντονίστε μια συζήτηση ζητώντας από τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να σκεφτούν γιατί είναι σημαντικό να γνωρίζουν τις διαφορετικές αντιλήψεις που έχουν οι άνθρωποι σχετικά με το βιολογικό ή κοινωνικό φύλο και πιο συγκεκριμένα γιατί αυτή η γνώση αφορά τους/τις επαγγελματίες στον χώρο της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας. Αφού ολοκληρώσετε αυτή τη συζήτηση προχωρήστε σε μια νέα συζήτηση με αφορμή την μικρή ιστορία του Abdul Nazih και ρωτήστε τους τι θα έκαναν εάν έπρεπε να χειριστούν μια τέτοια περίπτωση. Στη συνέχεια, ζητήστε από τους να αναφέρουν όρους που γνωρίζουν σχετικούς με το φύλο και τη διαπολιτισμικότητα και δώστε έμφαση στους κοινούς όρους.

Υλικό Εκπαιδευτή/τριας (σελίδες 8,9,10,11)

Βασικοί όροι:

- **Βιολογικό φύλο (sex):** αφορά στη γενετήσια ταυτότητα του ατόμου. Γενετικοί, βιολογικοί και ορμονικοί παράγοντες (αναπαραγωγικά όργανα, ορμόνες και χρωμοσώματα) καθορίζουν αν ένα άτομο είναι αρσενικό, θηλυκό ή ίντερσεξ. Το βιολογικό φύλο είναι φάσμα και όχι μια ενιαία κατηγορία.
- **Κοινωνικό φύλο (gender):** οι κοινωνικά και πολιτισμικά κατασκευασμένες ταυτότητες/ρόλοι που ορίζουν τον άνδρα/αρρενωπότητα και τη γυναίκα/θηλυκότητα. Δε ταυτίζονται όμως, όλα τα άτομα σε αυτό το δίπολο.
- **Ταυτότητα φύλου (gender identity):** το πώς αντιλαμβάνεται κάποιος/α τον εαυτό του ως προς το φύλο. Η ταυτότητα φύλου δεν είναι δυαδική ή στατική.
- **Σεξουαλικός προσανατολισμός (sexual orientation):** από ποιο/α φύλο/α νιώθει συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη ένα άτομο.

Κοινωνικός κονστρουκτιβισμός:

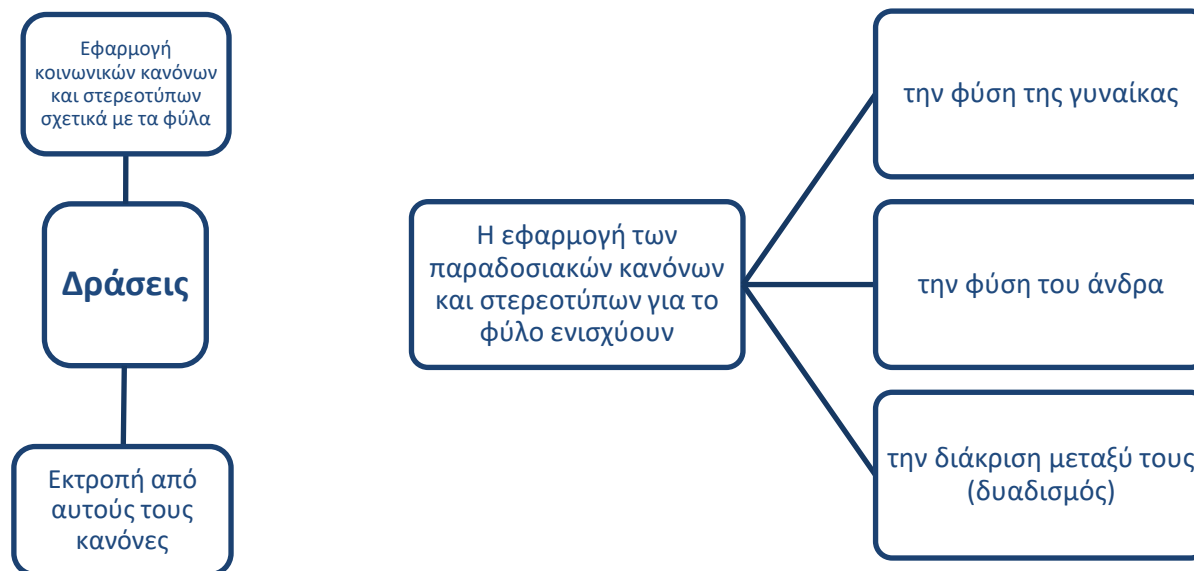
- Όλα όσα βλέπουμε και γνωρίζουμε είναι εν μέρει **κοινωνικά κατασκευασμένα**. Το νόημα δεν υπάρχει εκτός κοινωνικών συνθηκών και εξαρτάται από αυτές. Οι ερευνητές/τριες σε θέματα φύλου αντλούν από αυτή τη θεωρία για να αναλύσουν ζητήματα φύλου.

Επιτελεστικότητα του φύλου

- Η ταυτότητα κατασκευάζεται και ανακατασκευάζεται μέσω επαναλαμβανόμενων πράξεων. Οι άνθρωποι τείνουν να συμμορφώνονται λόγω της κοινωνικής πίεσης, αλλά υπάρχει επίσης η δυνατότητα αντίστασης. Έτσι διαμορφώνονται διαφορετικές ταυτότητες φύλου.

Το φύλο «είναι ένα επιτελεστικό επίτευγμα που επιβάλλεται από κοινωνικές κυρώσεις και ταμπού. Το φύλο είναι μια ταυτότητα που θεμελιώνεται μέσω μιας επανάληψης πράξεων».

Judith Butler

Σημειώσεις εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 11)

Συζητήστε πώς διαφορετικά είδη δράσεων οδηγούν σε διαφορετικά αποτελέσματα. Οι δράσεις μπορούν είτε να εφαρμόσουν και να επιβεβαιώσουν τις υπάρχουσες κοινωνικές νόρμες αναφορικά με τους φυλετικούς ρόλους και την σεξουαλικότητα είτε να εκτρέπουν από αυτές τις νόρμες. Θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε ως παραδείγματα δημοφιλείς διασημότητες π.χ. έναν διάσημο άνδρα που επιλέγει να ντύνεται με πιο «θηλυπρεπή» ρούχα. Γιατί επιλέγουν να ντύνονται έτσι; Τι μήνυμα θέλουν να δώσουν; Πως αυτό συνδέεται με τις παραδοσιακές αντιλήψεις για την φύση του άνδρα και της γυναίκας;

Μετά χρησιμοποιώντας τη σελίδα 12 διαβάστε το παιδικό τραγούδι διαχωρίστε τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε δυάδες και ζητήστε τους να ξεκινήσουν μια συζήτηση με άξονες τις ερωτήσεις της σελίδας 12 βασιζόμενοι πάντα στο δημοφιλές παιδικό τραγούδι.

Δραστηριότητα – Παιδικό τραγούδι (σελίδες 12-13)

Από τι είναι φτιαγμένα τα μικρά αγόρια;

Ανθρωπάκια και σαλιγκάρια, και

ουρές κουταβιών, από αυτό

είναι φτιαγμένα τα μικρά αγόρια.

Από τι είναι φτιαγμένα τα κοριτσάκια;

Ζάχαρη και μπαχαρικά, και όλα τα ωραία,

από αυτό είναι φτιαγμένα τα μικρά κορίτσια.

- Τι μήνυμα λαμβάνουμε από αυτό το τραγούδι σε σχέση με το φύλο;
- Πώς αντιλαμβανόμαστε αυτές τις αντιλήψεις σήμερα στις κοινωνίες του δυτικού κόσμου;
- Σκεφτείτε πώς οι ρόλοι των φύλων αλλάζουν σε συνάρτηση με τον χρόνο και τον χώρο.

Ανακεφαλαίωση (σελίδα 14)

- Το βιολογικό φύλο αναφέρεται στα βιολογικά χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν το αρσενικό και το θηλυκό, ενώ το κοινωνικό φύλο είναι κοινωνικά και πολιτισμικά κατασκευασμένη ταυτότητα.
- Η θεωρία της επιτελεσματικότητας του φύλου δηλώνει ότι η ταυτότητα φύλου κατασκευάζεται και ανακατασκευάζεται μέσω επαναλαμβανόμενων πράξεων.
- Οι καθημερινές μας ενέργειες είτε συμφωνούν με τους κοινωνικούς κανόνες είτε εκτρέπονται από αυτούς τους κανόνες.

Ενότητα 2: Σώμα

Υλικό Εκπαιδευτή/τριας (σελίδες 15, 16, 17, 18)

Το σώμα είναι ένα σημαντικό στοιχείο της ταυτότητας ενός ατόμου. Είναι το «δοχείο» μέσα από το οποίο εκφράζονται ταυτότητες, πολιτισμικές ή ατομικές. Πολιτισμοί και άλλα χαρακτηριστικά όπως η τάξη, η θρησκεία και η εθνικότητα επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και τους άλλους. Σε διαφορετικούς πολιτισμούς υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις για το σώμα. Σε διαφορετικούς πολιτισμούς υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις για το σώμα. Οι αντιλήψεις για το σώμα διαφέρουν όχι μόνο ανάμεσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς αλλά αλλάζουν και με την πάροδο του χρόνου. Οι κοινωνίες δεν είναι στατικές. Αλλάζουν συνεχώς (BODY Culture, Body, Gender, Sexuality in Adult Trainings, 2013). Το τι θεωρείται αποδεκτό εξαρτάται από το πολιτισμικό πλαίσιο. Για παράδειγμα, τα τατουάζ και τα piercing μπορεί να είναι συνηθισμένα σε έναν πολιτισμό, αλλά μη αποδεκτά ή και λόγος διακρίσεων σε άλλους πολιτισμούς.

Υπάρχουν διαφορές στον τρόπο με τον οποίο ένας άνθρωπος αντιλαμβάνεται:

- Στάδια της ζωής
- Η καθημερινότητα του σώματος
- Ενδυμασία
- Μη λεκτική επικοινωνία
- Λειτουργίες του σώματος
- Πόνος
- Υγεία

Σημειώσεις εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 19)

Χωρίστε τα άτομα σε μικρές ομάδες και ζητείστε τους να συζητήσουν τις ερωτήσεις. Μετά ζητείστε τους να μοιραστούν τις εντυπώσεις τους.

Δραστηριότητα (σελίδα 19)

Αναλογιστείτε την κατάσταση στη χώρα σας:

- Θα ήταν αποδεκτό ένας δάσκαλος ή μία δασκάλα σε σχολείο ή πανεπιστήμιο να έχει πολλά τατουάζ;
- Αντιμετωπίζουν άτομα με πολλά piercing διακρίσεις στο εργασιακό περιβάλλον;

Ανακεφαλαίωση (σελίδα 20)

Οι ταυτότητες και οι κουλτούρες εκφράζονται μέσω του σώματος. Δεν υπάρχει φυσιολογικό και μη φυσιολογικό όταν μιλάμε για σώματα. Οι αντιλήψεις του σώματος αλλάζουν σε συνάρτηση με τον χώρο και τον χρόνο. Αυτό που θεωρείται αποδεκτό ορίζεται από τον πολιτισμό μας.

Ενότητα 3: Πολιτισμός και Φυλετικοί Ρόλοι

Υλικό Εκπαιδευτή/τριας (σελίδες 22, 23, 24, 25)

Η πολιτισμική ανθρωπολογία αμφισβήτησε την κοινή πεποίθηση, ότι οι άνθρωποι παντού είναι ίδιοι. Δείχνει ότι αρκετές πτυχές της ανθρώπινης ύπαρξης και ζωής, όπως η σεξουαλικότητα, τα συναισθήματα, οι κοινωνικές σχέσεις και οι δομές διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό σε κάθε πολιτισμό. Η σεξουαλικότητα είναι μια σημαντική πτυχή κάθε πολιτιστικής, εθνικής και εθνοτικής ταυτότητας.

Κανονιστική ετεροφυλοφιλία: καθορίζει ποια σεξουαλική ταυτότητα, προσανατολισμός και συμπεριφορά είναι αποδεκτή μέσα στα σύνορα ενός έθνους και ενός πολιτισμού. Οι αποκλίσεις από τους κανόνες είναι όχι μόνο μη αποδεκτές αλλά και καταπολεμούνται επειδή διαταράσσουν την πολιτισμική, εθνική ή εθνοτική ιδεολογική κατασκευή.

Κάθε πολιτισμός καθορίζει τους φυλετικούς ρόλους μέσα στα όριά του. Αυτοί οι ρόλοι παράγονται μέσω της επικοινωνίας, επειδή η επικοινωνία επηρεάζει και διαμορφώνει τις ιδεολογίες και τις νοοτροπίες μας. Επηρεάζει επίσης τις διαφορές όσον αφορά τους φυλετικούς ρόλους. Οι διαφορές μεταξύ των φυλετικών ρόλων και των εκδηλώσεων του φύλου είναι εκφράσεις συγκεκριμένων αξιών και κανόνων. (Neculaesei, 2015)

Διαφορετικοί πολιτισμοί βλέπουν τις εκφράσεις του φύλου και τους ρόλους του φύλου με διαφορετικό τρόπο. Η κατανομή ισχύος μεταξύ των φύλων δεν πρέπει να θεωρείται ως «φυσιολογική» σε καμία κουλτούρα, επειδή σχετίζεται με το χρόνο και το χώρο. Οι καθιερωμένες σχέσεις εξουσίας δεν είναι σταθερές, αλλά μάλλον δυναμικές. Αυτό που οι άνθρωποι από έναν πολιτισμό βλέπουν ως περιορισμό, άλλοι το θεωρούν κανονικότητα.

- **Αρρενωπές κοινωνίες (masculine):** οι συναισθηματικοί ρόλοι των φύλων είναι σαφείς και πολύ διαφορετικοί μεταξύ τους - οι άνδρες αναμένεται να είναι αυταρχικοί και σκληροί, ενώ οι γυναίκες θα πρέπει να είναι ευγενικές και ήπιες (Hofstede et al., 2012).
- **Θηλυκές κοινωνίες (feminine):** τα όρια μεταξύ των φύλων είναι πιο ρευστά και λιγότερο σαφή (Hofstede et al., 2012).

Σημειώσεις εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 26)

Ζητήστε από τα άτομα να προβληματιστούν πάνω στις ερωτήσεις για το είδος του πολιτισμού που ζουν και να δώσουν παραδείγματα περιπτώσεων που τους κάνουν να το σκέφτονται αυτό.

Δραστηριότητα (σελίδα 26)

Σε τι είδος πολιτισμού ζείτε;

Ποιες είναι οι δυνατότητες αλλαγής των σχέσεων εξουσίας μεταξύ των φύλων;

Αναλογιστείτε πρόσφατες περιπτώσεις και συζητήσεις που έχουν προκύψει στη χώρα σας σχετικά με το φύλο, την ισότητα των φύλων και τους ρόλους των φύλων.

Ανακεφαλαίωση (σελίδα 27)

Η πολιτισμική ανθρωπολογία έχει δείξει ότι η σεξουαλικότητα, τα συναισθήματα, οι κοινωνικές σχέσεις και οι δομές διαφέρουν από πολιτισμό σε πολιτισμό. Οι φυλετικοί ρόλοι μπορεί να επηρεαστούν από την εθνική και φυλετική ταυτότητα. Κάθε πολιτισμός καθορίζει τους δικούς του φυλετικούς ρόλους. Αρρενωπές (masculine) εναντίον θηλυκών (feminine) κοινωνιών. Οι υπάρχουσες σχέσεις ισχύος μεταξύ των φύλων δεν είναι σταθερές.

Ενότητα 4: Οικειότητα

Υλικό Εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 29)

Η οικειότητα διαφέρει από πολιτισμό σε πολιτισμό. Αυτές οι διαφορές συνδέονται με τις έννοιες του ατομικισμού και της συλλογικότητας (Marshall, 2008).

Ατομικισμός: Οι προφορικές, ρητές, άμεσες και εκφραστικές μορφές επικοινωνίας δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην αυτο-αποκάλυψη με σκοπό την ενίσχυση της οικειότητας. Το να ανήκεις σε ένα μεγάλο αριθμό μικρότερων ομάδων ενέχει τον κίνδυνο για ριψοκίνδυνες αυτο-αποκαλύψεις αλλά έχει λιγότερες κοινωνικές συνέπειες.

Συλλογικότητα: έμμεσες, μη λεκτικές, διφορούμενες, συμφραζόμενες και λιγότερο εκφραστικές μορφές επικοινωνίας δίνουν λιγότερη έμφαση στην αυτο-αποκάλυψη. Τα στενά δεμένα δίκτυα αυξάνουν την πιθανότητα οι ακατάλληλες αποκαλύψεις να επικριθούν πολύ αρνητικά.

Σημειώσεις εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 29)

Εξοικειώστε τα άτομα με την έννοια της οικειότητας και τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των πολιτισμών μέσω ενός σύντομου κουίζ: Ζητήστε τους να επιλέξουν ποια απάντηση πιστεύουν ότι είναι σωστή. Αποκαλύψτε την απάντηση στην επόμενη διαφάνεια! Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει πραγματικά μια σωστή απάντηση, αυτή είναι να κάνει τα άτομα να σκεφτούν τις αντιδράσεις τους στις ερωτήσεις.

Δραστηριότητα (σελίδες 30.31)

Φανταστείτε ότι είστε ένα νεαρό κορίτσι στον αρχαίο ινδουιστικό πολιτισμό. Τι είδους φιλί θα δίνετε στον αγαπημένο σας;

- Γαλλικό φιλί: ένα ερωτικό φιλί στο οποίο οι γλώσσες των συμμετεχόντων εκτείνονται και αγγίζουν τα χείλη ή τη γλώσσα του άλλου
- Παλλόμενο φιλί: όταν το κάτω χείλος μας κινεί το κάτω χείλος του αγαπημένου μας προσώπου αλλά όχι το πάνω

- γ. Πιεσμένο φιλί: όταν πιέζουμε το κάτω χείλος του αγαπημένου μας προσώπου με μεγάλη δύναμη
δ. Φιλί με άγγιγμα: όταν η γλώσσα μας αγγίζει το χείλος του αγαπημένου μας προσώπου, και κλείνοντας τα μάτια μας, αγγίζουμε με τα χέρια μας το άλλο άτομο

Ανακεφαλαίωση (σελίδα 32)

Η οικειότητα είναι διαφορετική σε διαφορετικούς πολιτισμούς (συλλογικότητα εναντίον του ατομικισμού). Οι κουλτούρες του ατομικισμού ενισχύουν την οικειότητα και τα άτομα υιοθετούν πιο εκφραστικά στυλ επικοινωνίας. Οι πολιτισμοί της συλλογικότητας προτιμούν έμμεσες, μη λεκτικές, μη εκφραστικούς τρόπους επικοινωνίας.

Ενότητα 5: Διαπολιτισμική ικανότητα στην υγειονομική περίθαλψη και την κοινωνική πρόνοια

Υλικό Εκπαιδευτή/τριας (σελίδες 34,35,36,37)

Αυτοί οι όροι σχετίζονται με τη διαπολιτισμική επικοινωνία και το φύλο. Συχνά είναι αλληλένδετοι.

Κοινοί Όροι. Στερεότυπα, Διακρίσεις, Ανεκτικότητα, Ισότητα, Κοινωνικοποίηση, Μειονότητες

Όροι φύλου. Σεξουαλικότητα, Φεμινισμός, Σεξισμός, Κοινωνικό Φύλο, Βιολογικό Φύλο

Διαπολιτισμικοί Όροι. Πολυπολιτισμικότητα, Ρατσισμός, Διαπολιτισμικότητα, Μετανάστες, Πολιτισμός

Διαπολιτισμική ικανότητα και φύλο. Δεν είναι απαραίτητο να έχουμε εξειδικευμένες γνώσεις για κάθε πτυχή των φυλετικών ρόλων και της σεξουαλικής ταυτότητας. Είναι απαραίτητο να κατανοούμε την ποικιλομορφία και τη ρευστότητα των φυλετικών ρόλων και της σεξουαλικής ταυτότητας, να έχουμε επίγνωση και να μπορούμε να προβληματιζόμαστε πάνω στα δικά μας και άλλα πολιτιστικά πρότυπα, να δείχνουμε περισσότερη ενσυναίσθηση.

Διαπολιτισμική ικανότητα στην υγειονομική περίθαλψη και κοινωνική πρόνοια. Η διαπολιτισμική ικανότητα στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο στις υπηρεσίες που παρέχουμε.

Διαπολιτισμική ικανότητα σχετικά με το φύλο/σώμα. Ικανότητα διεξαγωγής αποτελεσματικού διαλόγου και αντιμετώπιση δύσκολων θεμάτων. Κατανόηση των απόμων και παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Πώς να ξεπεραστεί το πολιτισμικό κενό; Έχοντας κατανόηση. Δημιουργώντας σχέσεις εμπιστοσύνης. Αφήνοντας στην άκρη στερεοτυπικές πεποιθήσεις.

Σημειώσεις εκπαιδευτή/τριας (σελίδες 38, 39, 40, 41)

Μπορείτε να επιλέξετε οποιαδήποτε από τις παρακάτω μελέτες περίπτωσης ή αν έχετε χρόνο μπορείτε να τις εκτελέσετε και τις δύο. Χωρίστε τα άτομα σε μικρότερες ομάδες και ζητήστε από κάθε ομάδα να διαβάσει και στη συνέχεια να συζητήσει την επιλεγμένη μελέτη περίπτωσης χρησιμοποιώντας τις ερωτήσεις ως άξονες των συζητήσεών τους. Λάβετε σχόλια από κάθε ομάδα και προχωρήστε σε μια γενική συζήτηση σχετικά με το ποιοι είναι οι καλύτεροι τρόποι για να ανταποκριθείτε στην κάθε κατάσταση.

Δραστηριότητα (σελίδες 38, 39, 40, 41)

Μελέτη Περίπτωσης 1

Ο Lamar Johnson, ένας τριαντατριάρχωνος Αφροαμερικανός ασθενής είχε θεωρηθεί ως «τακτικός επιβάτης», (όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει εκείνους που συνεχίζουν να έρχονται στο νοσοκομείο για τον ίδιο λόγο, που συχνά θεωρείται ότι αναζητούν ναρκωτικά) από τους νοσηλευτές και τους γιατρούς στο τμήμα επειγόντων περιστατικών. Κάθε φορά που έμπαινε παραπονούμενος για ακραίες κεφαλαλγίες, του χορηγούσαν φάρμακα για τον πόνο και τον έστελναν σπίτι. Στην τελευταία του εισαγωγή, εισήχθη στη ΜΕΘ, όπου η Courtney, νοσηλεύτρια, μόλις είχε αρχίσει να εργάζεται. Όταν τον άκουσε να περιγράφεται ως «τακτικός επιβάτης», ρώτησε μια άλλη νοσηλεύτρια γιατί θεωρούσαν ότι ψάχνει ναρκωτικά. Της είπαν: «Δεν έχει τίποτα καλύτερο να κάνει. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί πιστεύει ότι μπορούμε να του προμηθεύουμε ναρκωτικά».

Ερωτήσεις

- Ποιες είναι οι σκέψεις σας μετά την ανάγνωση αυτής της ιστορίας;
- Πώς θα περιγράφατε τη συμπεριφορά του υγειονομικού προσωπικού;
- Τι θα κάνατε εάν ένα άτομο όπως ο Lamar Johnson εμφανιζόταν στο νοσοκομείο/δομή όπου εργάζεστε και είχε τα ίδια συμπτώματα;

Αν και η Courtney ισχυρίζεται ότι το ένστικτό της έλεγε ότι κάτι άλλο συνέβαινε με τον ασθενή, είδε τα τατουάζ του, παρατήρησε την άγρια συμπεριφορά του και ακολούθησε αυτό που έλεγαν όλοι οι άλλοι. Ενώ τον οδηγούσε για να κάνει αξονική τομογραφία, μια κήλη σχηματίστηκε στο σώμα του ασθενή και πέθανε. Αποδείχθηκε ότι είχε μια σπάνια μορφή μηνιγγίτιδας και πραγματικά έπασχε από σοβαρούς πονοκεφάλους. Αν κάποιος από το προσωπικό δεν τον είχαν στερεοτυπήσει ως χρήστη που αναζητούσε ναρκωτικά σε μια από τις προηγούμενες επισκέψεις του, ίσως η ζωή του να είχε σωθεί. Αυτό το περιστατικό άφησε μια δυνατή εντύπωση στην Courtney, η οποία ορκίστηκε να μην κρίνει ποτέ έναν ασθενή από την εμφάνισή του και να εμπιστεύεται το ένστικτό της, αντί να αφήνει τους άλλους να επηρεάζουν την φροντίδα που προσφέρει.

- Θα κάνατε κάτι διαφορετικό τώρα που διαβάσατε το τέλος αυτής της ιστορίας;
- Πιστεύετε ότι τα τατουάζ του επηρέασαν τη συμπεριφορά του υγειονομικού προσωπικού;

Μελέτη Περίπτωσης 2

Η A미gia Nidhi ήταν μια νεαρή γυναίκα στα είκοσι της χρόνια που είχε μεταναστεύσει πρόσφατα στις Ηνωμένες Πολιτείες από την Ινδία. Ήταν στο νοσοκομείο για να γεννήσει. Το άτομο που την υποστήριζε ήταν η αδερφή, Μαράλα. Η Μαράλα της έλεγε συνεχώς να κάνει επισκληρίδιο, αλλά η Αμίγια είπε ότι παρόλο που θα το ήθελε, δεν μπορούσε να πάρει την απόφαση, ο άντρας της δεν θα το επέτρεπε.

Ερωτήσεις

- Τι πιστεύετε για τη σχέση μεταξύ της Αμίγια και του συζύγου της;
- Πώς νιώθετε για την Αμίγια;
- Πώς θα διαχειριζόσασταν αυτήν την κατάσταση ως πάροχος υγειονομικής περίθαλψης;

Τι έκανε η νοσηλεύτρια που παρακολουθούσε την Αμίγια:

Η Σίντι, η νοσηλεύτρια που την παρακολουθούσε άκουσε τη συζήτηση. Έχοντας ακούσει ότι συνήθως οι σύζυγοι ασκούν την εξουσία στην παραδοσιακή ινδική οικογένεια, πήγε να μιλήσει με τον κ. Nidhi. Εξήγησε γιατί θα ήταν σκόπιμο να γίνει επισκληρίδιο. Είπε ότι φαινόταν ευχαριστημένος που απευθύνθηκε σε αυτόν για το θέμα. Είπε ότι θα το σκεφτεί και θα της το πει. Περίπου τριάντα λεπτά αργότερα, ήρθε στη Σίντι και της είπε ότι θα ήθελε η γυναίκα του να κάνει επισκληρίδιο. Όλοι ήταν ευχαριστημένοι. Έχοντας ανεπτυγμένη διαπολιτισμική ικανότητα, η Σίντι βοήθησε την ασθενή της να πάρει την φροντίδα που ήθελε, ενώ παράλληλα σεβάστηκε τη δομή της εξουσίας μέσα στην οικογένεια.

Ανακεφαλαίωση (σελίδα 42)

Η διαπολιτισμική ικανότητα όσον αφορά το φύλο/σώμα είναι η ικανότητα να συμμετέχεις σε αποτελεσματικό διάλογο και να αντιμετωπίζεις δύσκολα θέματα.

Η διαπολιτισμική ικανότητα όσον αφορά το φύλο/το σώμα σημαίνει:

- να κατανοήσουμε τη υποκειμενικότητα σε αυτά που νοούνται ως «σωστό» και «λάθος»

- να αυτοστοχαζόμαστε και να είμαστε ανοιχτοί/ές στη διαφορετικότητα
- να κατανοήσουμε τον εαυτό μας και τα πολιτιστικά μας πρότυπα

Γενική Ανακεφαλαίωση (σελίδα 43)

Οι ταυτότητες φύλου διαμορφώνονται μέσω επαναλαμβανόμενων πράξεων που τείνουν να συμμορφώνονται με την κοινωνική πίεση. Το σώμα είναι το «δοχείο» μέσω του οποίου εκφράζονται ταυτότητες, πολιτισμικές ή ατομικές. Οι αντιλήψεις για το σώμα διαφέρουν ανάλογα με τον τόπο και τον χρόνο. Κάθε πολιτισμός καθορίζει τους φυλετικούς ρόλους μέσα στα όρια του. Η κατανομή ισχύος μεταξύ των φύλων εξαρτάται επίσης από το χρόνο και την κουλτούρα. Οι διαφορές σχετικά με την οικειότητα συνδέονται με τις έννοιες του ατομικισμού και της συλλογικότητας. Η διαπολιτισμική ικανότητα στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής πρόνοιας απαιτεί κατανόηση και σεβασμό για τη διαφορετικότητα των σεξουαλικών και φυλετικών κανόνων.

Σημειώσεις Εκπαιδευτή/τριας (σελίδα 44)

Ολοκληρώστε το μάθημα ζητώντας από κάθε εκπαιδευόμενο/η να σκεφτεί αυτά που έμαθε και να δώσει 3 παραδείγματα κάποιας κατάστασης που έχουν βιώσει στην οποία θα είχαν επωφεληθεί από αυξημένη κατανόηση και την διαπολιτισμική ικανότητα αναφορικά με το φύλο και το σώμα. Στη συνέχεια, ζητήστε τους να προσδιορίσουν 3 πράγματα που πρόκειται να κάνουν στο μέλλον ως αποτέλεσμα της εκμάθησής τους. Αυτά μπορεί να είναι είτε να μάθουν περισσότερα ή να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους.

Συλλογισμοί και Σχέδιο Δράσης (σελίδα 44)

Σκεφτείτε 3 παραδείγματα από το παρελθόν, όπου θα είχατε επωφεληθεί από την κατανόηση και την διαπολιτισμική ικανότητα αναφορικά με τους ρόλους φύλου/το σώμα.

1.

2.

3.

Τι θα κάνατε διαφορετικά τώρα μετά από αυτά που μάθατε;